

Stiftelsen TEM

Öppna utbildningar våren 2011

Våra uppskattade kurser vänder sig till både privata företag och offentliga verksamheter där det finns behov av att stärka kompetensen inom hållbarhetsområdet. Kurserna kan även genomföras som interna kurser i din organisation om så önskas.

Stiftelsen TEM har över 25 års erfarenhet av att genomföra utbildningar åt företag och offentliga organisationer i alla storlekar. Referenser och kursutvärderingar skickas gärna om så önskas.

Kurserna hålls i våra egna lokaler i centrala Lund i grupper om fem till tio deltagare.

Genom att hålla grupperna små skapas en nära dialog mellan deltagare och de erfarna kursledarna.

Corporate Social Responsibility

– ansvarstagande i praktiken – 2 dagar

När: 2-3 feb och 6-7 april, kl 09.00-16.00

Om: Denna tvådagarskurs vänder sig till alla befattningar som arbetar praktiskt med CSR- frågor, både inom privata och offentliga organisationer. Kursen utgår ifrån kraven i den kommande standarden om socialt ansvarstagande ISO 26000 och ger arbetssätt och verktygslåda för att arbeta effektivt med organisationens sociala ansvarstagande. Kursen tar upp både strategiskt arbete och praktisk metodik för införande och uppföljning av CSR - arbetet samt kommunikation av hållbarhetsprestanda. Kursdeltagaren kommer att genomföra många praktiska övningsmoment. Exempel på områden som kommer att tas upp är ansvars- och riskanalys, intressentanalys och dialog, uppförandekod och dess implementering, att ställa krav på sina leverantörer och hållbarhetsredovisning och annan hållbarhetskommunikation.

Ansvarig: Iris Rehnström 0708-92 73 03, 046-16 58 53
iris.rehnstrom@tem.lu.se

Grundläggande miljökunskap – 1 dag

När: 8 feb, kl 08.30-16.00

Om: Kursen ger en grundläggande miljökunskap och kanske nya insikter. Allt från klimat, resursfördelning och hållbar utveckling till praktiskt miljöarbete tas upp.

Ansvarig: Markus Paulsson 0708-92 73 05, 046-16 58 55
markus.paulsson@tem.lu.se

Miljöledning & ISO 14 001 Grund – 1 dag

När: 2 mars, kl 08.30-16.00

Om: Lär dig grunderna i miljöledningssystem i allmänhet och ISO 14 001 i synnerhet. Även grundläggande miljölagstiftning ingår i kursen.

Ansvarig: Marie Pettersson 0708-92 73 02, 046-16 58 52
marie.pettersson@tem.lu.se

Hållbarhetsredovisning – vägen dit – 1 dag

När: 3 mars, kl. 09.00-16.00

Om: Kursen ger en introduktion till Global Reporting Initiative's riktlinjer för hållbarhetsredovisning samt handfasta råd och tips på hur man rent praktiskt skall gå tillväga i redovisningsprocessen. Frågor som bland annat kommer att besvaras är:

- Vilka personer i organisationen behöver vara inblandade?
- Vilka data skall samlas in,
- Hur skall data samlas in och kvalitetssäkras,
- Vilka är lämpliga nyckeltal och indikatorer.

Vidare diskuteras målgruppsanpassning och det ges en inblick i hur andra företag gör. Kursen innehåller praktiska övningsmoment.

Ansvarig: Iris Rehnström 0708-92 73 03, 046-16 58 53
iris.rehnstrom@tem.lu.se

Miljörevision – 3 dagar

När: 15, 16 samt 31 mars, kl 08.30-16.00

Om: Kursen syftar till att utbilda interna miljörevisorer. Den innehåller moment som tolkning av kraven i ISO 14 001 ur revisionsperspektiv, tillämpad miljölagstiftning, revisionsplanering, intervjuteknik m.m. Efter två inledande dagar med teori och praktiska övningar genomför deltagarna en övningsrevision. Vid sista kurstillfället går man bl.a. igenom resultatet från denna samt diskuterar de eventuella problem som uppstått. Kursen förutsätter grundläggande kännedom om ISO 14001 och miljöområdet.

Ansvarig: Marie Pettersson 0708-92 73 02,
046-16 58 52 marie.pettersson@tem.lu.se

Miljöanpassning av transporter – 1 dag

När: 22 mars, kl 08.30-16.00

Om: Transporterna står för en mycket stor del av de svenska koldioxidutsläppen. Vägtrafiken ger även upphov till andra miljöproblem och den beräknas dessutom fortsätta öka. På kursen går vi igenom transporternas miljöpåverkan idag och vad vi kan göra för att minska dem. Vi behandlar främst persontransporter och tittar på förbättringsåtgärder och goda exempel i stor och liten skala, genom föreläsning och flera egna övningar. Exempel på ämnen som tas upp är: friskvårdsarbete i samband med personalens resor till och från jobbet, mötes- och resepolicy, fordonspolicy, vinster för organisationen och den enskilde, att kommunicera och förändra. Kursen riktar sig mot miljöansvarig, personalansvariga eller liknande inom företag och offentlig verksamhet.

Ansvarig: Elin Dalaryd 0708-92 73 06, 046-16 58 56
elin.dalaryd@tem.lu.se

Fler utbildningar på nästa sida!

Belysningsrevolutionen – 1 dag

När: 12 april, kl 08.30-16.00

Om: Kursen ger en översikt och förklaring till de stora förändringar som just nu sker på belysningsområdet både tekniskt och kunskapsmässigt. Den tekniska utvecklingen för bl.a. lysdioder och förändringar i lagstiftningen har totalt förändrat möjligheterna för att åstadkomma bra belysning samtidigt som möjligheterna till energibesparingar har ökat. LED-lampor ger stora möjligheter att ordna bättre belysning till en lägre livscykelkostnad, men hittills har det dock varit svårt att köpa bra LED-lampor. Kunskapen om vad som är bra belysning har också ökat dramatiskt. Kursen förklarar hur utvecklingssituationen ser ut idag.

Ansvarig: Reine Karlsson 0709-42 88 72, 046-16 58 54
reine.karlsson@tem.lu.se

En bättre arbetsmiljö - 1 dag

När: 13 april, kl. 09 – 16.00

Om: Kursen vänder sig till alla personer i den privata eller offentliga organisationen som har någon form av arbetsmiljö-delegering. Kursen ger en introduktion till gällande arbetsmiljölagstiftning samtidigt som den ger vägledning i hur organisationer på ett strukturerat, systematiskt och effektivt sätt kan arbeta med arbetsmiljöfrågor. Kursen innehåller praktiska övningsmoment.

Ansvarig: Iris Rehnström 0708-92 73 03, 046-16 58 53
iris.rehnstrom@tem.lu.se

Att engagera i miljöarbetet – 1 dag

När: 14 april, kl 08.30-16.00

Om: Vill du få en förståelse för det förändringsarbete som behövs för ett effektivt miljöarbete? Vill du lära dig grunderna i miljökommunikation? I kursen får du verktyg och insikter om förändringsarbete och attitydförändringar som leder framåt i miljöarbetet.

Ansvarig: Daniel Eriksson 0707-94 42 13, 046-16 58 51
daniel.eriksson@tem.lu.se

Strategisk resurshandling - 1 dag

När: 5 maj, 08.30-16.00

Om: Kursen syftar till att ge en översikt över ämnet samt ge en introduktion till de verktyg som kan hjälpa verksamheten att på ett rationellt sätt jobba med sina resurser som råvaror, produkter och ekosystemtjänster. Delområden i kursen är bl.a. resurser i ett globalt perspektiv, hållbar resurshandling i verksamheten, verktyg för strategisk resurshandling (t.ex. råvaruanalys, sårbarhetsanalys, analys av leverantörskedjor samt ekosystemtjänsteanalys) och formulering av strategier. Kursen innehåller övningsmoment kopplade till den egna verksamheten.

Ansvarig: Marie Pettersson 0708-92 73 02,
046-16 58 52 marie.pettersson@tem.lu.se

Villkor

Plats: alla kurser kommer att ges i TEM:s lokaler på Kloster-gatan 12 i centrala Lund (3 min från Lund C)

Pris: Anges ex. moms och faktureras vid bindande anmälan.

Anmälan: Senast 2 veckor innan varje kursstart.

Avanmälan: Senast 2 veckor innan kursstart. Vid senare avanmälan utgår full avgift, men ersättare kan skickas kostnadsfritt.

Förtäring: I heldagsutbildningar ingår lunch och fika. I halvdagsutbildningarna, endast fika.

Storlek: 5-10 deltagare per kurstillfälle

Sjukvårdens miljöpåverkan – 1 dag

När: 11 maj, kl 08.30-16.00

Om: Hållbar sjukvård är idag ett område som är mycket aktuellt då sjukvården både har en stor miljöpåverkan och är en stor del av samhället. På kursen går vi igenom sjukvårdens miljöpåverkan generellt både nationellt och internationellt. Vi går även igenom specifika frågor som smittförande avfall, kemikalier i vården, materialval, läkemedel i miljön och liknande. Utbildningen riktar sig till miljöansvariga i hälso- och sjukvården, konsulter inom området och leverantörer till hälso- och sjukvården. Efter kursen har du en större förståelse för sjukvårdens miljöfrågor och hur både privata och offentliga aktörer arbetar med frågan. Kursen leds av Daniel Eriksson som arbetat 8 år med sjukvårdens miljöpåverkan.

Ansvarig: Daniel Eriksson 0707-94 42 13, 046-16 58 51
daniel.eriksson@tem.lu.se

Pris

- Heldagskurs 4 200 kr
- Tvådagarskurs 7 200 kr
- Tredagarskurs 9 200 kr

Anmälan

Anmälan till våra kurser gör du genom att kontakta respektive kontaktperson under varje kurs eller maila tem@tem.lu.se.

Du kan också ringa 046-16 58 50.

Vid fullgånngen kurs erhålls kursintyg.

Anmälan

Utbildningar våren 2011

Stiftelsen TEM

Jag anmäler mig/oss till (kryssa):

☐ CSR- ansvarstagande i praktiken, 2-3 februari	☐ CSR – ansvarstagande i praktiken, 6-7 april
☐ Grundläggande miljökunskap, 8 februari	☐ Belysningsrevolutionen, 12 april
☐ Grundläggande miljöledning/ISO 14 001, 2 mars	☐ En bättre arbetsmiljö, 13 april
☐ Hållbarhetsredovisning – vägen dit, 3 mars	☐ Att engagera i miljöarbetet, 14 april
☐ Miljörevisionsutbildning, 15, 16 samt 31 mars	☐ Strategisk resurshantering, 5 maj
☐ Miljöanpassning av transporter, 22 mars	☐ Sjukvårdens miljöpåverkan, 11 maj

Namn:

Arbetsplats:

Antal personer:

Telefonnummer:

Mail:

Adress:

Postnummer & ort

Fakturaadress:

Telefonanmälan: 046-16 58 50 Mail: tem@tem.lu.se
Postanmälan: Stiftelsen TEM vid Lunds universitet, Klostersgatan 12, 222 22 Lund